

Програми підтримки бізнесу

На сьогодні підприємці можуть брати участь у реалізації низки програм підтримки підприємницької діяльності за рахунок державної підтримки, коштів міжнародних організацій і програм Європейського Союзу.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України веде Державний реєстр інвестиційних проектів та проектних (інвестиційних) пропозицій, для реалізації яких може надаватися державна підтримка.

На офіційному веб-сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (<http://www.me.gov.ua/>) у розділі «Діяльність» рубриці «Інвестиційно-інноваційна політика» розміщено інформацію щодо процедури надання державної підтримки для розробки або реалізації інвестиційних проектів.

Державна підтримка для реалізації інвестиційних проектів надається виключно на конкурсній основі на підставі:

- даних Державного реєстру інвестиційних проектів;
- проектних (інвестиційних) пропозицій;
- експертних висновків за результатами проведення експертної оцінки їх економічної ефективності.

Разом із тим існує можливість підтримки підприємницької діяльності за рахунок коштів міжнародних організацій і програм Європейського Союзу, що надають підтримку українським підприємцям. Рішення про надання такої допомоги приймається виключно міжнародною фінансовою організацією, програмою, проектом.

Також, на веб-сайті Мінекономрозвитку у розділі «Пріоритетні реформи» рубриці «Програми підтримки підприємців можна ознайомитися з європейською програмою підтримки малого та середнього бізнесу «COSME» та її підпрограмою «EEN» (європейська мережа підприємств). Ці програми можуть бути корисними для розвитку бізнесу та пошуку ділових партнерів за кордоном.

Пропозиції щодо представлення інвестиційних проектів і пропозицій можна розмістити на веб-сайті Ради експортерів та інвесторів при Міністерстві закордонних справ України (<http://rei.mfa.gov.ua/>) або надати їх на розгляд посольств України у відповідних країнах.

Інформація щодо програм Європейського Союзу, які надають підтримку українським підприємцям

1. East Invest (Проект «Схід Інвест»)

Тривалість: 2010 – 2017 рр.

Бюджет: 14 млн. євро.

Виконавець: Консорціум під керівництвом Асоціації європейських торгово-промислових палат (EUROCHAMBRES).

Цільові групи: малі та середні підприємства (МСП) і організації, що підтримують підприємницьку діяльність в країнах Східного партнерства.

Заходи для МСП: семінари, тренінги, торгові ярмарки, моделі «бізнес-для-бізнесу», навчальні візити, презентаційні тури «Інвестори для МСП».

Заходи для організацій, що підтримують підприємницьку діяльність: твінінг з європейськими організаціями, що підтримують підприємницьку діяльність, аудити, програми обміну, консультаційні послуги, підготовка тренерів і Академії «Схід Інвест».

Більше інформації за посиланням: <http://www.east-invest.eu/>.

2. Фінансовий інструмент для МСП (ЄБРР, KfW і ЄІБ)

Тривалість: 2010 – 2020 рр.

Бюджет: 30 млн. євро, 250 млн. євро інвестицій.

Виконавець: ЄБРР (Європейський банк реконструкції та розвитку), KfW (Німецький державний банк «Кредити для реконструкцій»), ЄІБ (Європейський Інвестиційний Банк).

Цільові групи: МСП країн Східного партнерства.

Заходи/продукти для МСП: широке коло фінансових послуг і продуктів для МСП, які збільшують доступність довгострокового фінансування для сектору МСП; кредити, у т. ч. в місцевій валюті, гарантування кредитів.

Більше інформації за посиланнями:

- ЄБРР: <http://www.ebrd.com/news/2013/the-ebrd-and-the-eastern-partnership.html>
- KfW: <https://www.kfw-entwicklungsbank.de/International-financing/KfW-Development-Bank/Local-presence/Europe/Ukraine/>.
- ЄІБ: <http://www.eib.org/projects/regions/eastern-neighbours/index.htm>.

3. Програма підтримки малого бізнесу в країнах Східного партнерства

Тривалість: 2010 – 2019 рр.

Бюджет: 26 млн. євро.

Виконавець: ЄБРР.

Цільові групи: МСП.

Заходи/пропозиції для МСП: надання доступу до «ноу-хау», потрібних МСП для розвитку та нарощування свого бізнесу через залучення місцевих консультантів для вирішення конкретних бізнес-проблем або через залучення міжнародних радників для впровадження найкращих практик управління на підприємствах, які мають потенціал стати майбутніми лідерами ринку.

Більше інформації за посиланням: <http://www.ebrd.com/ukraine.html>

4. Визначення і сприяння інвестиціям в енергоефективність

Тривалість: 2006 – 2016 рр.

Бюджет: 9,5 млн. євро.

Виконавець: ЄБРР.

Цільові групи: МСП.

Заходи/пропозиції для МСП: кредитні лінії в місцевих банках і забезпечення технічного, фінансового, правового та екологічного експертного досвіду бенефіціарам.

Більше інформації за посиланням: <http://www.ebrd.com/what-we-do/sectors-and-topics/sustainable-energy-initiative.html>

5. STAREP (Посилення аудиту та звітності в країнах Східного партнерства)

Тривалість: 2014 – 2018 рр.

Бюджет: 1 млн. євро.

Виконавець: Світовий банк.

Цільові групи: Підприємства, бухгалтерські й аудиторські організації.

Заходи/продукти для МСП: послуги з підтримки підприємницької діяльності, підтримка доступу позичальників МСП до фінансування через модернізовану бухгалтерську та фінансові звітність.

Більше інформації за посиланням:

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/ECAEXT/EXTCENFINREPREF/0,,contentMDK:23468684~menuPK:9341867~pagePK:64168445~piPK:64168309~theSitePK:4152118,00.html>

6. Інструмент прямого фінансування ПВЗВТ (Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі)

Тривалість: 2014 – 2024 рр.

Бюджет: 10 млн. євро грантів ЄС, 70 млн. євро інвестицій.

Виконавець: ЄБРР.

Цільові групи: Середні підприємства в Грузії, Молдові та Україні.

Заходи/пропозиції для МСП: фінансування капітальних інвестицій від 0,5 млн. євро до 10 млн. євро. Програма є частиною фонду, що підтримує імплементацію поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі.

Більше інформації за посиланням: <http://www.ebrd.com/news/2015/ebrd-and-eu-step-up-support-for-small-businesses-in-georgia-moldova-and-ukraine.html>.

7. Європейський фонд для Південно-Східної Європи (EFSE) – Європейський регіон сусідства (ENR)

Тривалість: 2005 р. – не визначено.

Бюджет: 974 млн. євро (підписні зобов'язання від інвесторів).

Виконавці: Розпорядник фонду – Oppenheim Asset Management Services S.à r.l., Люксембург / Радник фонду – Finance in Motion GmbH, Франкфурт-на-Майні, Німеччина.

Цільові групи: Мікро- і малі підприємства та приватні домогосподарства з обмеженим доступом до фінансових послуг.

Заходи/пропозиції для МСП: кредити для мікро- і малих підприємств, кредити для сільської місцевості (зокрема на сільське господарство, домашню худобу, переробку продуктів сільськогосподарського виробництва), кредити житлового господарства, що надаються через місцеві комерційні банки, мікрофінансові та небанківські фінансові установи.

Більше інформації за посиланням: www.efse.lu.

8. Програма ЄБРР для жінок, що займаються підприємницькою діяльністю

Тривалість: 2015-2017 рр.

Бюджет: 4,8 млн. євро, більше 43 млн. євро інвестицій.

Виконавець: ЄБРР.

Цільові групи: підприємства з країн Східного партнерства, що очолені або перебувають у власності жінок.

Заходи/продукти для МСП: забезпечення доступу до малих кредитів, доповнених забезпеченням доступу до «ноу-хау», нефінансових послуг з розвитку бізнесу й можливостей нетворкінгу.

Більше інформації за посиланням: <http://ebrd.com/ukraine.html>

9. Програми ЄС підтримки приватного сектору в Україні – EU SURE (EU Support to Ukraine to Re-launch the Economy), проект технічної допомоги EU SURE.

Тривалість: 2016 – 2019 рр.

Бюджет: 6,8 млн. євро.

Виконавець: консорціум під головуванням GFA.

Цільові групи: Мінекономрозвитку України, Державна регуляторна служба України, регіональні та місцеві органи влади, українські МСП та бізнес-асоціації.

Заходи/продукти для МСП: підтримка заходів з дерегуляції, що сприятиме створенню кращого бізнес-середовища для МСП; підтримка формування й реалізації міцної політики з підтримки МСП в Україні.

10. EU4Business: мережа Центрів підтримки бізнесу в Україні

Тривалість: 2016-2020 рр.

Бюджет: 40 млн. євро, більше 100 млн. євро прямих інвестиційних позик від ЄБРР.

Виконавець: ЄБРР.

Цільові групи: українські МСП, бізнес-консультанти, Центри підтримки бізнесу.

Заходи/продукти для МСП: заснування мережі Центрів підтримки бізнесу в українських регіонах (всього 15 Центрів), що надаватимуть доступ до «ноу-хау», нефінансових сервісів з розвитку бізнесу, відкриватимуть можливості нетворкінгу, сприятимуть в прямих позиках від ЄБРР.

11. Проект ЄБРР щодо спрощення ПВЗВТ (фаза I)

Тривалість: 2016 – 2019 рр.

Бюджет: 19 млн. євро., 380 млн. євро – майбутні позики.

Виконавець: ЄБРР.

Цільові групи: МСП, фінансові посередники в Грузії, Молдові та Україні.

Заходи/пропозиції для МСП: покращення доступу до фінансів, сприяння торгівлі, консультування для МСП, покращення діалогу з питань політики.

12. Фонд «зеленого» зростання – розширення інструменту інвестування для країн Східного сусідства

Тривалість: 2013 – 2019 рр.

Бюджет: 13,35 млн. євро.

Виконавець: ЄІБ, KfW.

Цільові групи: Мікро- і малі підприємства та приватні домогосподарства через місцевих фінансових посередників у Вірменії, Азербайджані, Грузії, Молдові, Україні.

Заходи/пропозиції для МСП: фінансування інвестицій в енергозбереження та відновлювальні джерела енергії для МСП, приватних домогосподарств та місцевих органів влади через місцевих фінансових посередників на повторній основі.

Більше інформації за посиланням: <http://www.ggf.lu>.

13. HORIZON 2020 UKRAINE «Програми наукових досліджень та інновацій»

Тривалість: 2014-2020 рр.

Бюджет: 80 млрд. євро.

Національний координатор: Міністерство освіти і науки України, Національна академія наук України.

Цільові групи: Середні підприємства.

Заходи/пропозиції для МСП: дослідницька діяльність, інноваційна діяльність підприємств, підприємництво.

Більше інформації за посиланням: <http://h2020.link/>; <http://www.bilat-ukraine.eu/en/393.php>.

14. Competiveness of Small and Medium Enterprises (COSME) – європейська програма підтримки малого та середнього бізнесу.

Тривалість: 2014 – 2020 рр.

Бюджет: 2,3 млрд. євро.

Цільові групи: МСП.

Заходи/пропозиції для МСП: Доступна для України Програма на 2016 рік складається із 25 підпрограм, які класифіковано за трьома напрямками:

- полегшення виходу на зовнішні ринки;
- поліпшення умов для конкурентоспроможності;
- формування культури ведення бізнесу.

Більше інформації за посиланням: <https://ec.europa.eu/easme/en/cosme>, <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=8dc8c0b0-4e27-409c-b90e-f076ab2a27d8&title=ProgramiPidtrimkiPidprimtsiv>.